Rok IV. Piątek dnia 28 Kwietnia 1922 roku. №. 96.

# Kurjer Częstochowski

DZIENNIK POLITYCZNO SPOŁECZNO LITERACKI

Prenumerata wynosi z odbieraniem w Administracji miesięcznie 400 mk., z odnoszeniem i przesyłką pocztową 450 mk. Ceny ogłoszeń: pierwsza strona za wiersz nonparelowy lub jego miejsce 80 mk., druga i trzecia 70 mk., czwarta 60 mk. za wiersz nonparelowy. Ogłoszenia w tekście przed kroniką i pod telegramami 70 mk. za wiersz. Nekrologi po marek 70 za wiersz. Drobne ogłoszenia, po 20 marek za wyraz. Ogłoszenia zagraniczne o 100 % droższe.

Cena 20 mk.

Adres Redakcji i Administracji: Częstochowa ul. N. P. Marji 41, otwarta codziennie od g. 9 rano do 7 w. Telegraf. „Kurjer—Częstochowa". Telefon 4. Nadesłanych rękopisów, z wyjątkiem zastrzeżonych, Redakcja nie zwraca. Na zasadzie uchwał Zjazdu Zw. Prasy prowincjonalnej, wszystkie komunikaty instytucji prywatnych i społecznych podlegają opłacie. Każda nowa podwyżka taryfy obowiązuje wszystkie już przyjęte ogłoszenia od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia.



## Ostatnie wiadomości z Genui.

### Nota Cziczerina do ministra Skirmunta.

GENWA. Nawet w Genui Cziczerin nie daje min. Skirmuntowi spokoju i bombarduje go notami.

Delegacja sowiecka wręczyła delegacji polskiej notę, w której Cziczerin powiada, że jeśli mocarstwa wykluczają Niemcy z powodu traktatu w Rapallo i z dalszych rokowań z Rosją, to tembardziej wykluczyć z tych rokowań powinny Polskę, która podpisała z Rosją traktat ryski z dn. 18 marca 1921 r., regulujący stosunki polsko-rosyjskie w sposób jeszcze bardziej konkretny i ostateczny, niż traktat rosyjsko-niemiecki w Rapallo. Cziczerin dodaje, że stanowisko jest tem bardziej dziwne i niezrozumiałe, że Polska zobowiązała się w Rydze 30 marca r. b. nietylko współpracować w Genui z delegacją rosyjską, ale również współpracować z całych sił nad uzyskaniem uznania Rosji de jure.

Fakt wystosowania podobnej noty w tydzień po podpisaniu traktatu niemiecko bolszewickiego należy uważać **za usiłowanie zastraszenia Polski.** Współpraca niemiecka jest tu widoczna. Jednak zapytany przez jednego z dziennikarzy francuskich wczoraj wieczorem na przyjęciu w Palazo Ducale Rathenau oświadczył, iż nic o nocie bolszewickiej nie wie, natomiast Cziczerin, obecny również na przyjęciu, oświadczył, że nietylko Niemcy pogwałciły traktat wersalski, ale również Polska pogwałciła dwa traktaty ryskie.

Pretensja Cziczerina jest najoczywistszym sofizmatem. Rosja ma prawo podpisywania jakiekolwiek traktaty z kimkolwiek, ale Polska ma również prawo protestowania przeciwko tym postanowieniom tych traktatów, które zagrażają jej interesom.

### Lloyd George przeciwko Poincare'mu.

Mowa Poincare'go w Bar-le-duc wywołała duże niezadowolenie delegacji brytańskiej. Szczególnie nie podoba się Lloyd George'owi ustęp, że jeśli do dnia 31-go maja Niemcy nie przyjmą programu finansowego komisji odszkodowań, to sojusznicy będą mieli obowiązek powziąć pewne kroki dla obrony swych interesów, przyczem w razie potrzeby, każdy z narodów interesowanych może te kroki przedsięwziąć oddzielnie.

Wczoraj wieczorem sekretarz Lloyd George'a, sir Edward Grieg zwołał dziennikarzy angielskich, amerykańskich i oświadczył im w imieniu premjera, że powyższa deklaracja Poincare'go jest dziwacznym sposobem zapewnienia solidarności międzysojuszniczej. Energicznie protestował następnie przeciwko kampanji prasy Northcliffa, która utrudnia Lloyd George'owi stanowisko, oraz dodał, że jeśli w Genui nie będzie uczyniona sumienna próba pokoju z Rosją, to stworzy się przyjaźń rosyjsko-niemiecka naprawdę dla zachodu niebezpieczna, bo przyjaźń nienawiści.

## Doniosłe obrady.

GENUA, 27. 4. (Tel. wl.) Odbyła się we willi Alberti konferencja między Lloyd Georgem, Barthou i de Factą. Zajmowano się głównie paktem pokojowym, który Lloyd George zakomunikował wczoraj de Fakcie i Barthou. Następnie omawiano sprawy rosyjskie, w szczególności zaś finansowe postanowienia londyńskiego protokułu ekspertów. Rosyjscy delegaci otrzymają protokół ten do zaznajomienia się z nim i zostaną zawezwani do podpisania go. Dotychczas jeszcze nie wiądomo, czy delegaci rosyjscy zgodzą się na podpisanie tego aktu.

Następnie mają aljanci zamiar wręczyć delegacji rosyjskiej gotowe kontrpropozycje, z wezwaniem przyjęcia ich i unikania dalszej zwłoki w rokowaniach. Wezwanie to nie jest wprawdzie jawnem ultimatum i wyraża jednak energiczną wolę aljantów, niewdawanie się w dalszą odwłokę w tej sprawie. Barthou pozostał następnie na śniadaniu u Lloyda George'a.

Jak się dowiadujemy, pakt pokojowy zawiera 4 punkty.

1. Pakt pokojowy niedotyczy istniejących dotychczas traktatów.

2. Pakt pokojowy niema przekraczać pewnych uroczystych zobowiązań, jak n. p. usunięcia Habsburgów od udziału w rządach.

3. Pakt pokojowy nie może naruszać specjalnych przymierzy (idzie tu o wielką i małą ententę).

4. Sankcje z powodu niewykonania traktatów pokojowych są dozwolone.

### O wschodnie granice Polski.

PARYŻ, 27. 4. (Tel. wł.) Sprawa uznania wschodnich granic Polski znajduje się na drodze pomyślnej, dzięki zręcznej polityce ministra Skirmunta. Francja granice te uznała, Anglja zaś, jak zapewnia Lloyd George, niezadługo to uczyni.

### Polska w Radzie Najwyższej.

PARYŻ, 27. 4. (Tel. wł.) Według wiadomości pochodzących ze źródła polskiego, uczynił rząd polski w Radzie Najwyższej wniosek, aby liczba członków Rady Najwyższej była powiększona o delegata polskiego w imieniu Polski i Czechosłowackiego delegata w imieniu małej ententy.

Obaj ci przedstawiciele mieliby brać udział zarówno w naradach jak i w uchwałach Rady Najwyższej.

### O współdziałanie Anglji i Francji.

Delegacja angielska z Lloyd Georgem na czele była wczoraj w gościnie u p. Barthou. Po obiedzie Lloyd George i Barthou odbyli jednogodzinną poufną naradę w osobnym pokoju. Zapewniają, że obaj porozumieli się co do pewnych zasadniczych punktów w sprawie dalszego prowadzenia obrad Zjazdu. I tak doszło do porozumienia zupełnego w trzech kwestjach, a mianowicie:

1) W sprawie rosyjskiej w ogólności, którą Lloyd George zamyśla dalej w ten sposób poprowadzić, że delegacji sowieckiej będzie wręczony memorjał, precyzujący w 9 punktach zasadnicze stanowisko Sprzymierzonych.

2) Dalej porozumiano się co do cyfry kredytu, jaki może być udzielony Rosji i

3) w sprawie ogólno-europejskiego zawieszenia broni.

## Oświadczenia Lloyd Georgea.

Przedmiotem ogólnego zainteresowania jest dziś oświadczenie, jakie złożył dziennikarzom Lloyd George, za pośrednictwem swego sekretarza Grigga. Lloyd George oświadcza mianowicie, że publiczność angielska na podstawie ataków, zwracanych przeciw niemu ze strony części prasy angielskiej (prasa lorda Northcliffa, a zwłaszcza „Times") oraz prasy francuskiej musi wyrobić tendencyjne wyobrażenie o jego postępowaniu w Genui. Wobec tego Lloyd George zamierza natychmiast po powrocie do Anglji złożyć sprawozdanie ze swej taktyki genueńskiej.

W kołach angielskich dziennikarzy wywody Lloyd Georgea podziałały wprost elektryzująco.

O mowie Poincarego oświadczył Lloyd George, że uważa ją za wypadek bardzo poważny. Poincare podkreślił konieczność harmonji między Państwami Sprzymierzonemi. Lecz mowa ta była wygłoszona bez poprzedniego porozumienia się z Państwami Sprzymierzonemi, więc oczywiście przedstawia tylko francuski punkt widzenia.

Dalej wywodził Lloyd George, że Państwo Brytyjskie jest zdecydowane uczynić wszystko, **aby uchronić Europę przed nowym rozlewem krwi.**

Co się tyczy sprawy rosyjskiej jest Lloyd George zdania, że **należy zawrzeć z Rosją prawdziwy pokój** bez względu na to, jaki charakter ma Rząd w niej panujący, a jeśli chodzi o naród rosyjski jako całość to jego dzielność jest wielka i Rosja w czasie wojny poniosła ze wszystkich Państw Sprzymierzonych największe ofiary.



### Jeszcze jeden tajny układ?

Pisma paryskie zapewniają, że Węgry zawarły z rządem sowietów układ tajny, w którym bolszewicy uznają dążenia Węgier do odzyskania ziem straconych, Węgry zaś uznają prawa Rosji do Besarabji i zgadzają się na układ niemiecko-sowiecki. Sowiety i Węgry miały się w tym układzie zobowiązać do wzajemnego popierania się przeciw Rumunji i małej ententcie.

### Okupacja Magdeburga i Hamburga.

Pisma niemieckie podają z wielkiemi zastrzeżeniami zamiary ententy okupowania nowych terenów niemieckich. Jest tam mowa o nawiązaniu łączności między wojskami francuskiemi a czeskiemi i posunięciu okupacji po Magdeburg i Hamburg.

## Mobilizacja Francji(?)

Prasa niemiecka podaje wiadomość, jakoby francuskie ministerjum wojny przygotowywało się do **mobilizacji wojsk załogujących w Alzacji i Lotaryngji.** Przyczyn tych przygotowań prasa niemiecka nie wymienia.

„Frankfurter Nachrichten" donoszą z Paryża jakoby francuska rada ministrów uchwaliła w razie oporu Niemiec w sprawie reparacji postępować na własną rękę, t. j. zmobilizować 9 roczników, najdalej do dnia 5 czerwca b. r. i wkroczyć do Essen, Frankfurtu nad Menem i do Mannheimu.

Z Berlina donoszą jakoby z Francji były wciąż wysyłane posiłki do miejscowości okupowanego obszaru nadreńskiego.

## Naświeższe wiadomości

### Rokowania polsko-niemieckie zakończone.

GENEWA, 27. 4. (Tel. wł.) Szwajc. Ag. Tel. Pełnomocnicy Niemiec i Polski porozumieli się co do ostatnich niezałatwionych jeszcze kwestji tak, że pertraktacje w sprawie G. Śląska, jakie się toczyły pod przewodnictwem prezydanta Calondera, zostały zakończone.

## Wielka katastrofa kolejowa.

### 20 przeszło wagonów zupełnie rozbitych, obie lokomotywy silnie uszkodzone.

KRAKÓW, 27.4 tel. wł.—Wczoraj na stacji w Roprzycach stał pociąg mięszany nr. 361 z Krakowa. Pociąg ten był na niewłaściwym torze.

W niedługi czas po przybyciu pociągu nr. 361 wjechał na stację pociąg nr. 942, wiozący duży transport rekrutów z Rzeszowa. Maszynista, prowadzący lokomotywę tego pociągu przeoczywszy sygnał wjazdowy, wjechał całym pędem na tor.

W chwilę potem nastąpiło zderzenie obu pociągów.

Skutki zderzenia były straszne. Lokomotywa pociągu rzeszowskiego uderzyła z całą siłą w lokomotywę pociągu stojącego, skutkiem czego część wozów, zwłaszcza zaraz za lokomotywą położonych uległo wykolejeniu i rozbiciu. Obie

lokomotywy wykoleiwszy się utworzyły piramidę.

Rozpadające się w gruzy wagony i żelaziwo przywaliło ciężarem swoim jadących wewnątrz pasażerów.

Z pod gruzów poczęto wydobywać rannych i zabitych. Wedle ostatnich informacji 8 osób zostało zabitych, 19 ciężko rannych, 43 lekko rannych. Są to rekruci z Rzeszowa. Ponadto z cywilnych zostało rannych 11 osób.

## Kiedy nastąpi objęcie G. Śląska?

KATOWICE, 27.4. (tel. wł.) Komisja międzysojusznicza w Opolu ogłasza następującą odezwę:

Oddanie śląskiego obszaru Niemcom względnie Polsce w wykonaniu traktatu wersalskiego, jest już tylko kwestją dni. Już z początkiem maja mają być powołani przez komisję międzysojuszniczą do Opola przedstawiciele rządów polskiego i niemieckiego dla przygotowania przekazania administracji publicznej władzom polskim, względnie niemieckim. Ten nadzwyczajny stan rzeczy usprawiedliwia nadzwyczajne zarządzenia, elementom niespokojnym nie może być dana sposobność do zakłócenia spokoju publicznego. Wszyscy mieszkańcy tego kraju, którzy pragną spokoju, muszą bezwarunkowo porozumieć się w tym kierunku, aby utrzymać w karbach wszelką niecierpliwość. Niech ludność Górnego Śląska stara się zapanować nad sobą, niech strzeże swojego spokoju i swojej godności, aby komisji międzysojuszniczej umożliwić spokojne przekazanie władzy państwom zainteresowanym.

Podpisani: generał Le Rond, de Martini, — Opole.



# Kronika.

**Do naszych prenumeratorów prowincjonalnych.** Min. poczt i telegrafów w celu ułatwienia reklamacji wskutek niedoręczonych przez pocztę dzienników wydało rozporządzenie przyjmowania takich reklamacji bez opłaty pocztowej. W tym wypadku należy list z takiem doniesieniem do administracji dziennika nie zaklejać, a na kopercie wyraźnie napisać: „reklamacja gazetowa“.

**Komitet do walki z drożyzną.** Podczas ostatniej bytności we Lwowie minister skarbu, p. Michalski, zaproponował posłowi socjalistycznemu, Bobrowskiemu, objęcie stanowiska dyktatora do walki z drożyzną. Poseł Bobrowski na propozycję odpowiedział odmownie. Wczoraj min. Michalski podjął w kołach sejmowych myśl utworzenia specjalnego komitetu do walki z drożyzną. Plan odpowiedni minister skarbu ma przedłożyć w dniach najbliższych gronu posłów i działaczów społecznych.

**Z Rady miejskiej.** Wobec tego, że posiedzenie Rady miejskiej w dniu 24 b. m. zapowiadające 3-cie czytanie budżetu na rok bieżący, nie doszło do skutku z powodu braku quorum, odbędzie się ona w drugim terminie w dniu 27 b. m. o godz. 7 i pół wiecz. i będzie prawomocne bez względu na ilość przybyłych na posiedzenie p. członków Rady miejskiej.

**Zjazd czeladzi młynarskich.** Z Chrześcijańskiego Zw. Zaw. Młynarzy dowiadujemy się, iż w dniu 30 kwietnia r. b. o g. 1 po poł. odbędzie się walne zebranie młynarzy (majstrowie i czeladzie), zwykłych robotników młynarskich, jakoteż maszynistów zatrudnionych w młynach.

Chrześcijański Związek zawiadamia wszystkich wspomnianych i prosi o przybycie na zebranie, które odbędzie się w Częstochowie w lokalu „Ogniska Robotniczego“ (ul. Krakowska 24). Zebranie poświęcone jest omówieniu spraw materjalnych, a przedewszystkiem kwestji regulowania warunków płacy i pracy pracowników zatrudnionych w tej gałęzi przemysłu.

Na walne zebranie to, a faktycznie zjazd, mają przybyć młynarze z powiatu częstochowskiego, radomskowskiego i będzińskiego.

Zgłaszać się w dniu 30 b. m. od g. 9 rano ul. Krakowska 24, Chrześcijańskie Zw. Zaw.

**Nieudana gonitwa za sensacją.** Jedno z wczorajszych pism podało pogłoskę o zamachu na pociąg, którym prezydent gabinetu p. Ponikowski i ministrowie jechali na uroczystości wileńskie.

Ze sfer miarodajnych „Kurjer“ otrzymał kategoryczne zaprzeczenie tej wiadomości.

**Przeszło miljard marek na cele budownictwa.** Jak się dowiaduje „Kurjer“, oprócz preliminowanych w budżecie tegorocznym 300 miljonów na cele budownictwa prywatnego. Ministerjum skarbu asygnuje dalszy kredyt na ten sam cel w wysokości miljarda stu tys. mk.

W dług podziału projektowanego otrzymają odpowiednie kredyty: Bank Komunalny — 400 milj., Bank budowlany — 300 milj. i Kredytowy Zakład miejski w Krakowie — 400 milj.

**Majowy dodatek dla urzędników i wojskowych.** Rada ministrów uchwaliła na miesiąc maj jednorazowy 60 procentowy dodatek do pełnej płacy kwietniowej dla wszystkich funkcjonarjuszy państwowych cywilnych i wojskowych. Emeryci, pobierający pensję powyżej 20,000 mk. mies., otrzymają 5,000 mk., zaś poniżej 20,000 — 10,000 mk. dodatku. Prezes ministrów i minister skarbu mają opracować nadto nowe postanowienia, normujące wysokość dyet służbowych.

**Zakaz pędzenia napojów wyskokowych ze zboża.** Rada Ministrów uchwaliła rozporządzenie o zakazie pędzenia napojów wyskokowych z jęczmienia, owsa i ich przetworów.

**Nowe miasto.** Osada Skaryszew w Radomskiem została przekształcona na miasto.

**Z Lutni.** Dnia 30 b. m. staraniem Lutni miejscowej odbędzie się w sali straży ogniowej koncert wszechświatowej sławy kwartetu smyczkowego damskiego z Wiednia. W programie utwory Verdi'ego, Czajkowskiego i Beethovena. Ceny przystępne.

Bilety wcześniej do nabycia w Cristalu. Szczegóły w afiszach.

**Z kinematografów.** Kino „Odeon“ demonstruje niezwykły dramat życiowy w 6 ciu aktach „Przygody pani ordynatowej“. W roli głównej ulubienica publiczności Leda Nova.

— Kino teatr „Paryski“ demonstruje nadzwyczaj sensacyjny obraz San—ho—Wei, który ilustruje niezwykłe przygody reportera amerykańskiego wśród chińczyków.

— Kino „Nowy“. Jeden z najpiękniejszych obrazów sezonu demonstruje kino „Nowy“ pt. „Lady Hamilton“. Jest to wielki dramat ilustrujący przygody i dzieje miłosne najpiękniejszej kobiety w Anglji, kochanki admirała Nelsona.

— Kino „Legun“ demonstruje w dalszym ciągu niezwykle sensacyjny obraz „W pazurach niedźwiedzia“, który ściąga liczną publiczność.

## W sprawie uposażenia duchowieństwa katolickiego.

Księża dziekani oraz przedstawiciele duchowieństwa ze wszystkich dekanatów djecezji Kujawsko Kaliskiej, zebrani na Zjeździe we Włocławku w dn. 19 i 20 kwietnia r. b. odbyli wspólne narady nad sprawami związanemi z duszpasterstwem. Pomiędzy innemi rozważono sprawę uposażenia duchowieństwa. Uposażenie, wskutek spadku marki polskiej, jest dla duchowieństwa wysoce upokarzające i wytwarza niezmierne trudne i niepożądane warunki dla pracy duszpasterskiej, zmuszając duchowieństwo do podnoszenia ofiar za czynności kościelne. Nierównomierność wynagrodzenia polega na tem, że dawne uposażenie pobierane przez proboszczów od rządu rosyjskiego w formie odszkodowania za zabrane dobra kościelne, zostało przeliczone na marki po 2.16 za rubla i do tego czasu wypłacane jest w markach polskich w ilości 54 mk. miesięcznie, co się równa $2^1/_2$ kop. czyli pięciu groszom według wartości pieniędzy w okresie przedwojennym. Biorąc to pod uwagę Zjazd księży dziekanów powziął następujące postanowienie:

1-o Do czasu zawarcia konkordatu ze Stolicą Apostolską, w którym to konkordacie sprawa uposażenia czyli odszkodowania duchowieństwa za zabrane majątki kościelne zostanie załatwiona, żądać wypłacania pensji w ilości uiszczanej dawniej i według wartości rubli z czasów przedwojennych.

2-o Powyższe postanowienie, jako protest duchowieństwa djecezji Kujaw. Kal., przesłać na ręce p. Marszałka Sejmu p. Prezydenta Ministrów i p. Ministra Skarbu.

3-o Niniejszą uchwałę przesłać do pism w celu powiadomienia społeczeństwa.

Przewodniczący Zjazdu
ks. kan. W. Pogorzelski.
Sekretarz: ks. kan. Stan. Szabelski.



## Katastrofa na kopalni „Wiktor“.

### 4-ch górników rannych, 5-ciu zabitych.

Wydarzyła się katastrofa na dole w kop. „Wiktor“, której ofiarą padło pięciu górników zabitych i czterech ciężko rannych.

Przyczyna katastrofy dotychczas nie jest ustalona.

Katastrofa miała miejsce na polu sztygara Zawadzkiego.

Według wszelkiego prawdopodobieństwa katastrofa nastąpiła na skutek nieostrożnego obchodzenia się z materjałami wybuchowymi.

Ofiarami katastrofy padli górnicy: Ignacy Kaleta, Teodor Czekaj, Antoni Bzdyra, Franciszek Ludwisiak i Józef Torbus — zabici. Torbus zmarł przewieziony do szpitala.

Ciężko ranni i poparzeni: Franciszek Zarzycki, Kacper Kubasik, Albin Piska, Józef Machur I-szy.

Jest nadzieja, że ciężko rannych górników uda się zachować przy życiu.

Ofiarą katastrofy padło również kilka koni.

**Nie wolno żebrać!** Pociągnięci zostali do odpowiedzialności za żebraninę Mordka Gutman, zam. przy ul. Senatorskiej nr. 20 i Lejzer Gencalman, zam. przy ul. Piłsudskiego nr. 27.

**Pożar w pociągu.**

Pomiędzy Myszkowem a Porajem o godz. 5,45 po południu od iskry parowozu zapalił się dach wagonu klasy II.

Pociąg zatrzymano i dwaj posterunki J. Bajor i S. Kołodziejczyk ogień ugasili. Przy zrywaniu płonącego dachu bagnetem, Bajor poparzył sobie ręce. Po ugaszeniu pożaru pociąg ruszył w dalszą drogę.

## Groźny pożar w Moszczenicy.

Onegdaj wybuchł w Moszczenicy pożar, którego pastwą padło 14 domów mieszkalnych i 17 stodół.

Jak dochodzenia ustaliły, ogień zaczął się w pewnej stodole, w której wyrostki grali w karty i palili papierosy. Na miejsce pożaru przybyła bezzwłocznie Straż miejscowa ochotnicza i z Wolborza.

Położenie pogorzelców jest tragiczne i pomoc ze strony szerszego ogółu nagiącą i konieczną.



**Ujęcie herszta bandytów.** Jak dowiadujemy się, groźny bandyta Nowak, został schwytany w Warsza- i osadzony w więzieniu.

Nadmienić należy, że ten właśnie bandyta należał do szajki, z którą policja piotrkowska przed kilku miesiącami stoczyła krwawą walkę. Wówczas, jak wiadomo, bandyta Gałkowski został zabity, Wojtczak z Częstochowy ujęty, a Nowak ratował się ucieczką i dotychczas grasował w różnych stronach kraju, ukrywając się przed pościgiem ze strony policji.

## Syn siekierą morduje matkę.

We wsi Huta Stara, tejże gminy, 36 letni Ludwik Krzal usiłował zamordować siekierą matkę swą 59 cio letnią Magdalenę. Wyrodny syn uderzył matkę kilkakrotnie siekierą w głowę. Krzalowa utraciła przytomność i ciężko ranną odwieziono do szpitala w Częstochowie, a wyrodnego syna aresztowano.

Przyczyna morderstwa dotychczas nie wyjaśniona. Stan K. b. ciężki.

**Ewa okradła Ewę.** Ewa Piwonja, zam. na Ostatnim Groszu przy ulicy Pięknej nr. 2, skradła z niezamkniętego mieszkania Ewie Kała, zam. przy ul. Nadrzecznej nr. 7 dużą chustkę wartości mk. 10000. Winną przesłano do Sądu pokoju w Częstochowie.

**Czego już nie kradną?** Aresztowano Władysława i Jana braci Figzałów oraz Adama Drożdża, zam. we wsi Brzeziny Duże, gm. Huta Stara za kradzież liny na szkodę kopalni rudy w Młynku, gm. Kamienica Polska, wartości 35 tys. mk.

**Aresztowanie złodziei i paserów.** Aresztowano Stanisława Berycha i Jana Opałkę, zam. w Sędziszowie pow. Jędrzejewskiego oraz paserów Berka Zajdnera, zam. w Będzinie, Joska Topora i Sirę Róg, zam. przy ul. Nadrzecznej nr. 20. Jak się okazało, Berych i Opałka dokonali kradzieży bielizny i garderoby z mieszkania Abrama Gruna, zam. przy ul. Warszawskiej nr. 56 wartości mk. 500.000 i na szkodę Marji Wójcikowskiej, zam. przy ul. Strażackiej nr. 31 wartości mk. 140.000.

**Kradzieże i aresztowania.** Nieznani sprawcy za pomocą odkręcenia śruby od chlewika skradli na szkodę Jana Tomzy, zam. w Przymiłowicach, gm. Olsztyn 2 owce wartości mk. 30.000.

Aresztowano Jana Ziębę, zam. w Zrębicach, gm. Olsztyn za kradzież garderoby wartości mk. 45 600 na szkodę Fran-

# Z dnia.

### Morderstwa na Śląsku.

Chociaż strzegą nas traktaty,
Choć tam francuzów rój,
Rozsierdziły się paubraty,
Szerzy mord niemiecki zbój.

Lecz gdy nasz żołnierzyk ruszy,
Aby objąć własny kraj,
Skrytobójców w proch pokruszy,
Daj to, Boże, prędko daj.

NEMO.

ciszka N.białka, zam. we wsi Zębiciach, gm. Olsztyn.

Aresztowano Józefa Chęcińskiego, Piotra Chęcińskiego, Kazimierza Szewczyka i Antoniego Wróbla, zam. we wsi Zakrzew, gm. Kamyk, którzy skradli krowę wartości mk. 200.000. Skradzioną krowę zwrócono Zygelbaumowi.

Aresztowano Franciszkę Grigiel, zam. przy ul. Olsztyńskiej (Zawodzie) nr. 39, za kradzież zapaski czerwonej, wartości mk. 3000, na szkodę Magdaleny Łuszczyńskiej, zam we wsi Kusięta, gm. Olsztyn.

Z mieszkania Anny Zawadzkiej, zam. przy ul. Warszawskiej nr. 41, skradziono złoty grawerowany pierścionek wartości mk. 15000 O kradzież powyższą poszkodowana podejrzewa Kazimierę Kowalską, zam. tamże.

**Liczne kradzieże koni.**

Za pomocą wyłamania murowanej ściany, nieznani sprawcy ze stajni skradli na szkodę Augusta Koła, zam. we wsi i gm. Dzbów 2 klacze i jednego wałacha wartości 800.000 mk.

Nieznani sprawcy na szkodę Wojciecha Bila, zam. we wsi Gruszewno gm. Kamyk ze stajni skradli klacz wartości mk. 200.000.

Nieznani sprawcy skradli ze stajni Marjanowi Bielowi, zam. we wsi Grnszewie gm. Kamyk klacz, wartości 400.000 marek.

Nieznani sprawcy skradli Antoniemu Szelidze, zam. we wsi Mokra gm. Miedźno klacz, wartości mk. 200.000.

Ze stajni Antoniego Tuęgi, zam. we wsi Mokra, gm. Miedźno, nieznani sprawcy skradli klacz wartości mk 200.000.

**Kradzież 12 kur.** Aresztowano Franciszka Zawadę, zam. we wsi Mokra, gm, Miedźno za kradzież 12 kur wartości mk. 15000, na szkodę Józefa Kleszcza, zam. we wsi Mokra, gm. Miedźno.

**Młodociani złodzieje.** Za pomocą urwania kłódki z komórki Walentego Kozłowskiego, zam. na Rakowie przy ul. Kolejowej nr. 8, skradziono 3 kury i 5 jaj. O kradzież powyższą poszkodowany podejrzewa 15-to letniego Stanisława Mendyka i 14-to letniego Romana Barana zam. na Rakowie przy ul. Kolejowej nr. 3.

# Tajemnicze znikanie wagonów z towarami.

**Niebywała afera.—Dochodzenia. — Fałszywe pieczęcie i frachty.— Wielkie firmy handlowe kupowały nielegalny towar.—Dalsze poszukiwania.**

Od dłuższego już czasu ministerjum kolei żelaznych otrzymywało skargi od poszczególnych firm handlowych, że towar ich wysyłany z Gdańska do Polski jest przed właściwym czasem, przez jakiegoś tajemniczego aferzystę wykopywany na stacji kolejowej gdańskiej w Warszawie.

Ponieważ tajemnicze znikanie całych przesyłek powtarzało się dość często, wszczęto energiczne śledztwo, celem wykrycia aferzystów. Komisarz trzeciego komisarjatu kolejowego, Ruszkowski, postanowił osobiście poprowadzić dochodzenie i w tym celu odbył kilka podróży do Gdańska, Torunia i t. p.

Stwierdzono, że towary przeznaczone do poszczególnych firm w większych miastach polskich, wykupywał niejaki J. Nowulak lub też J. Narlsk. Były to jednak nazwiska fikcyjne, albowiem osobnicy o takich nazwiskach nic nie mieli wspólnego ze wspomnianą aferą. Po dłuższych dopiero poszukiwaniach komisarz Ruszkowski skonstatował, że owym tajemniczym aferzystą był niejaki Kaprzak, pochodzący z Torunia. Podrabiał on plenipotencję odnośnych firm i pieczęcie rejentalne, fałszował również frachty i za tymi dowodami odbierał towary.

W taki sposób odebrał on z Dworca Gdańskiego 5 wagonów różnych towarów przeznaczonych dla pewnej firmy we Lwowie, jak: 1 wagon śledzi, 1 wagon oliwy, 1 wagon kawy i 2 wagony mąki. Cztery wagony z wyżej wymienionych odebrano od poszczególnych firm w Warszawie, które towary te nabyły od wyżej wspomnianego Kacprzaka, operującego do spółki z wieloma innymi oszustami, rekrutującemi się z pośredników handlowych a nawet przedstawicieli firm, istniejących legalnie i uchodzących za solidne.

Wagon kawy odebrano od firmy Nowikowa (Zielna 15), wagon śledzi znalazł się w domu handlowym Rakowskiego (Złota 56); w dostawie ich pośredniczyła firma Frydman (Bielańska 9) i nawet swoimi końmi towary te dostarczała.

W połowie przeprowadzonego dochodzenia w powyższej sprawie komisarz Ruszkowski nagle został „zredukowany" i dalsze dochodzenie wskutek tego się zagmatwało.

W związku z powyższą aferą aresztowany został kasjer kolejowy na Dworcu Gdańskim Marcinowski.

Dalsze dochodzenie prowadzi komisarjat kolejowy.

Biuro Sekretarjatu Powiatowego Związku Ludowo Narodowego (Aleja III 62, I piętro) otwarte we wtorki, środy i piątki od godz. 6—7 wiecz. a w niedzielę i święta od godziny 10—11 rano.

# List otwarty do maszynisty P.K.P.

**p. Stanisława Habrowskiego w Częstochowie.**

Przepisy. obowiązujące pracowników P. K. P, zabraniają mi polemizowania w pismach, wobec czego otrzyma Pan odnośną odpowiedź na list do mnie skierowany drogą służbową.

Dla wiadomości czytelników „Kurjera Częstochowskiego" dodam tylko, że maszynista Mutyczuk w wypadku dn. 21-go b. m. popełnił zbrodnię lekkomyślności, gdyż wiedząc, że jedzie za pociągiem osobowym i widząc go przed sobą na przestrzeni prawie całego kilometra, pomimo ostrzeżeń jadących z nim przewodników, dogonił go swym parowozem i rozbił. To już nie wykroczenie służbowe, do jakich należy zaliczyć niezastosowanie art. 17 przepisów ruchu, a przeciwpaństwowa zbrodnia.

Zamały horyzont widać z okien parowozu, aby Pan mógł dopatrzyć się różnic w wykroczeniach służbowych, nie mając w swojej praktyce służbowej nic więcej do rozróżnienia, jak tylko kolory czerwony i zielony, oraz gwizdki kierujących Panem ustawiaczy i spinaczy, dlatego nie będę się trudził horyzonty te rozszerzać i rozjaśniać — zrobi to za mnie zwierzchność.

Apolinary Ruszkowski.

# Krwawe zajścia w Warszawie,

**Wybuchnęły one pomiędzy rekrutami a eskortą wojskową**

WARSZAWA. Nocy wczorajszej Dworzec Wschodni na Pradze był terenem krwawych zajść, które, niestety, miały tragiczny koniec Na dworcu tym wczoraj wieczorem zaczęto ładować pociąg złożony z 36 wagonów towarowo-osobowych, któremi miano odwieźć trasport rekrutów nowozaciężnych do jednego z miast małopolskich. Trasport składał się z 800 młodych ludzi, pobranych w Warszawie, a rekrutujących się przeważnie z wielkomiejskich szumowin i niespokojnych elementów.

Wszystkich rekrutów ulokowano na noc na piątej rampie towarowej Dworca Wschodniego. Wojskowa eskorta transportu składała się z 36 szeregowych, dwóch sierżantów sztabowych, dwóch podchorążych i jednego porucznika. Warto zaznaczyć, że pomiędzy rekrutami znajdowało się wielu byłych ochotników z kampanji 1920 roku. Jeden z podchorążych eskorty, Tadeusz Gontkiewicz, będący w stanie nietrzeźwym zaczął zbyt gwałtownie uspokajać niesfornych rekrutów. Wygrażał między innemi rewolwerem. Groźby swe zwracał on szczególnie w stronę byłego ochotnika Feliksa Federowicza.

Niebawem sytuacja się tak naprężyła, że z rąk podchorążego **padł strzał w stronę Federowicza, kładąc go na miejscu trupem.** Koledzy zabitego w tej chwili ujęli się za nim i z pogróżkami rzucili się na zabójcę podchorążego Gontkiewicza. Eskorta, czując na sobą przewagę wzburzonych rekrutów, a którzy mieli broń palną, schroniła się do kancelarji zawiadowcy stacji. **Budynek ten został wkrótce otoczony przez około 300 rekrutów,** którzy uzbroiwszy się w cegły, kamienie, i kije **zdemontowali całą kancelarję,** łamiąc meble i okna. Zanim zdążyły przybyć na miejsce tych wypadków władze bezpieczeństwa, rekruci dotkliwie poturbowali eskortę. Najbardziej ucierpiał zabójca Federowicza. Otrzymał on trzy rany tłuczone na głowie i dwie na plecach. Odwieziony do szpitala Ujazdowskiego, znajduje się w stanie ciężkim. W międzyczasie **stacja cała rozbrzmiewała ciągłemi strzałami i groźnymi krzykami.** Na pomoc oblężonych około godziny 1 pół w nocy przybyła pomoc cywilna i wojskowa, złożona z pięciu żandarmów V plutonu żandarmerji wojskowej i rezerwy najbliższych 14 i 15 komisarjatu policji. Nadto przybyło pogotowie policyjne z Ratusza. W przeciągu dziesięciu minut sytuacja została opanowana, zapanowało ogólne uspokojenie. Policja odebrała rekrutom siedem rewolwerów, Doraźnej pomocy poturbowanym rekrutom i eskorcie udzieliło pogotowie ratunkowe.

**— Aresztowanie za nielegalny wywóz.** W sferach kupieckich i urzędniczych ogromne wrażenie zrobiły aresztowania, jakich, na rozkaz odnośnych władz, dokonano wczoraj w Warszawie.

Aresztowano mianowicie dziesięciu handlarzy świadectwami na wywóz towarów oraz p. Bernsteina, wyższego urzędnika Głównego Urzędu Przywozu i Wywozu, który w całą tę sprawę jest podobno zamieszany.



## Ofiary

(Złożone w Redakcji „Kurjera Częstoch.")

**Na „Auxilium Academicum".**

Bronisława i Władysław Ruśkiewiczowie mk. 500.

## TEATR ODEON

ul. Panny Marji № 27.

Program od środy 26 do piątku 28-go Kwietnia r. b.

Przepiękna gwiazda ekranu, ulubienica Publiczności, słynna **LEDA NOVA**

w swej najnowszej kreacji

# Dzieje Pani Ordynatowej

Niezwykły dramat życiowy w 6 ciu aktach.

**Anons:** W następnym programie wystawimy Tragedję amerykańskiego wywiadowcy p. t. **„Walka z obowiązkiem“** dramat z życia „cowboy'ów“ amerykańskich

## TEATR PARYSKI

ul. Panny Marji 19.

Program od wtorku 25-go Kwietnia 1922 roku i dni następnych.

Dla młodzieży dozwolone.

# SAN-HO-WEI

**(Wszechpotężny związek chińczyków)**

Przygody amerykańskiego reportera w 6-ciu aktach podług powieści **Karola Figdora** autora **„Władczyni świata“**

z głośną **Aud Egede Nissen** i chińczykiem **Nien Fso-Ling** w rolach głównych.

Demonstrowany w jednym z największych kino-teatrów Stolicy Opieka II „Coloseum“.

Akt 1. W palarni opium Singa Pora. 2. Chińczyk i Europejka. 3. Ucieczka w noc poślubną. 4. Powstanie chińczyków. 5. Między życiem a śmiercią. 6 Zemsta Li-Tait-Long'a.

Rzecz dzieje się na granicy dwuch światów, w miejscu, którego nikt ominąć nie może, ani ludzie ani okręty dążące z Zachodu na Wschód ze świata białej rasy do świata rasy żółtej—w królowej portów wschodnich—Singapore.

## KINO NOWY

Program od środy 26 Kwietnia i dni następnych.

**Uwaga:** Z powodu nadzwyczajnego natłoku prosimy przybywać na wcześniejsze seansy, które będą o godzinę wcześniej jak zwykle, w dnie powszednie o g. 4-ej, w sobotę o 3-ej, a w niedzielę o 2 p. p.

Passe-partout i bilety ulgowe nieważne

Przez wieki szerzy się jej sławy echo... Choć urodzona pod ubogą strzechą.

Przez czar piękności i kobiecy spryt Z niziny nędzy wdarła się na szczyt.

# LADY HAMILTON

**Wielki monumentalny dramat w 2 serjach 12 aktach,** ilustrujący awanturnicze przygody i dzieje miłosne najpiękniejszej kobiety Anglji, kochanki admirała Nelsona.

W rolach głównych potęgi ekranu: **urocza Liana HAID** jako lady Hamilton, **Werner Kraus** jako lord Hamilton. **Conrad Veidt** jako admirał Nelson, **R. Szyncel** jako król Ferdynand IV. Reżyserja **Ryszarda Oswalda.**

**JEJ** piękność uwieńczyli najwięksi malarze świata.
**JEJ** czar opiewali liczni romansopisarze.
**JEJ** wdzięk olśnił wielkiego stratega-mocarza.
**JEJ** spryt wprawiał w podziw ówczesnych dyplomatów.

Prześliczne zdjęcia dokonane na miejscu wydarzeń w Londynie, Neapolu i na Sycylji. Nie widziany dotąd na ekranie przepych dekoracji, kostjumów, oraz baj owa wystawność pałaców królewskich we Włoszech.

## Kino-Teatr „LEGUN“

ul. Dąbrowskiego № 17.

**UWAGA!!! Dla uczącej się młodzieży i żołnierzy ceny miejsc zniżone.**

Program od wtorku 25 do piątku 28 kwietnia r. b. włącznie.

**Dla młodzieży dozwolone!**

# W pazurach niedźwiedzia

awanturniczy, amerykański dramat w 6-ciu aktach, w roli głównej słynny awanturnik amerykański **Jim Welentin.**

Rzecz dzieje się w podziemiach świątyni Buddy.

Część 1-a: Podziemna kryjówka.
„ 2-a: W szynku apaszy.
„ 3 a: Więzień № 2810
Część 4-a: W szponach chińczyków.
„ 5-a: Niebezpieczna ucieczka przez komin
„ 6-a: Żywcem spalony.

Obraz ten otrzymał pierwszą nagrodę na konkursie filmowym sezonu 1921 | 22 r. w Nowym Jorku.

Za **6500** Mk. na całe **ubranie** męskie z dobrego kortu

Za **2.000** Mk. na całą damską **suknię**

można nabyć w znanej firmie

**J. Dawidowicz i S-ka**

**I Aleja 7. Tel. 74.**

Tamże nabyć można korty, bostony, szewioty, wełniane i bawełniane materjały oraz płótna. Nie wierzcie reklamom, lecz przyjdźcie i przekonajcie się. Sprzedaż hurtowa i detaliczna.

## Na sezon letni!!!

nadszedł świeży transport obuwia męskiego, damskiego i dziecinnego

**Najnowsze fasony!!!**

Wielki wybór prunelek płóciennych, białych, szarych, jak również lakierków zamszowych i i gimzowych w różnych kolorach. Posiadam także duży wybór sandałów.

Uważajcie na adres!

**A. Sztybelman**

**I Aleja № 10.**

**Uwaga:** Wszelkie obstalunki wykonywam w przeciągu jednej doby.

## SOLEC

Po zeszłorocznym pożarze łazienek **Zakład wód mineralnych i kąpieli błotnych,** znanych ze swej skuteczności w **reumatyźmie, artretyźmie, przymiocie, chorobach skórnych i nerwowych,** będzie w nadchodzącym sezonie otwarty, jak zwykle, **od 20 maja do 20 września.** Informacje i prospekty wysyła **Zarząd Solca poczta Stopnica ziemi Kieleckiej.**

Skład sukna i covercootów

## Firma M. Kornbrot

**Częstochowa, I-sza Aleja № 4.**

Egzystuje od 1898 roku.

Posiada na składzie towary pierwszorzędnych fabryk i firm **po cenach fabrycznych.**

Wielki wybór resztek na spodnie po cenach najniższych.

Aleksander Jaxa Dębicki

**Geometra przysięgły**

Kościuszki № 1, mieszkania 3.

Przyjmuje wszelkie czynności mierniczne, ekspertyzy sądowe, pomiary do hypotek, jak również do Urzędów Ziemskich.

CHRZESCIJANSKA PRACOWNIA OBUWIA

## Marjana Bednarka

**ul. Spadek № 3.**

Posiada na składzie najnowsze fasony wydłużonego obuwia damskiego i męskiego. Przyjmuje się obstalunki z krajowych i zagranicznych materjałów.

Wykonanie solidne! Ceny przystępne!

Czytajcie! Nowość!

## Ważne dla Dam!

Magazyn okryć damskich, kostjumów i ubiorów dla dzieci w wielkim wyborze, najmodniejsze fasony po cenach najniższych.

Tanio bo w prywatnym mieszkaniu.

**A. Nowak** w Częstochowie, I Aleja 4 (front).

Pamiętajcie adres!!!

**Zaginęła** 15-to letnia dziewczynka Joanna Skrzypczyńska, przybyła z G. Śląska w dn. 20 b. m. pociągiem o godz. 5-ej po poł. Ktoby cośkolwiek wiedział o zaginionej, proszony jest o zawiadomienie Admin. „Kurjera“.

**Skradziono** portfel, dowód demobilizacyjny, świadectwa szkolne i wojskowe na imię Bronisława Borowieckiego.

**Różne** sita, rafy, siatki druciane, tkane i kręcone na ogrodzenia do parkanów, bufetów i okien wyrabia Władysław Scibirowski. Rynek Wieluński 32, telefon 324.

**Zgubiono** kwity lombardowe № 61387 i 63634.

**Zgubiono** papiery wojskowe rok 1901 na imię Władysława Muchy zamieszkałego w Zawierciu.

**Zgubiono** papiery wojskowe rok 1894 na imię Adama Cichonia, zamieszkałego w Blanowicach gm. Kromołów.

**Kasę** ogniotrwałą kupię. Oferty składać w Redakcji „Kurjera“ dla W. P.

**Sprzedam** 3 morgi ziemi. Wiadomość: Lesiniec Antoni Marszał.

**Zgubiono** legitymację od roweru № 6, wydaną przez Magistrat m. Częstochowy na imię Władysław Lang.

Redaktor i Wydawca: Adam Paciorkowski. Odbito w Drukarni „UDZIAŁOWEJ“